

και με μάτια γεμάτα από δάκρυα έβλεπε την Διλοσιτάν που ψυχομαχούσε, και με δυσκολία και πόνο πολεμούσε να πάρη μια τελευταία αναπνοή, στην κάμαρα αυτή έφτανε ή βοή που γίνονταν απ' το γλέντι και τις φωνές της χαράς που χαλνούσαν άπάνω τον κόσμο.

ΣΕΖΑΗ

(κατά μετάφρασιν Ι. Δ. ΓΑΓΓΑΝΟΥ).

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΡΩΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Οι Ρώσοι είνε εις όλα μεγάλοι· εις την φιλολογίαν, εις την ποίησιν, εις την μουσικήν, εις την καλλιτεχνίαν εν γένει, εις τον όγκον, εις όλα εις όλα.

Άλλά τί πλούτος φιλολογίας, ικανός να καταπλημμυρίση την ύψηλιον όλην, να τέρψη, να διδάξη να συγκινήση πάσας και πάντας.

Άδύνατον να παρακολουθήση κανείς την φιλολογικήν των εξέλιξιν, την πρόοδόν των θέλω να είπω. Τρέχουν γιγαντιαίους βήμασι, πετούν.

Πάνεις εν έργον· τό θαυμάζεις και κυριεύσαι από ακατάσχετον επιθυμίαν να μεταδώσης τα θέλητρά του και εις άλλους· παθαίνει δηλαδή εκείνο, τό όποιον παθαίνει κανείς εις τό θέατρον κατά την διδασκαλίαν ώραιού έργου, που ζητεί να εύρη γνώριμόν του τινά ν' ανταλλάξη κρίσεις, να συμμερισθή τον θαυμασμόν του.

Πάνεις άλλο και τό εύρίσκεις ακόμη καλλίτερον και δεν ήξεύρεις ποιον να πρωτοθαυμάσης ποιον να πρωτομεταφράσης.

Άλλά που καιρός να μεταφράση κανείς όλα αυτά τα άριστουργήματα.

Εν τοσούτω κάμνω κ' έχω, ό,τι είμπορώ με τής ασθενείας μου δυνάμεις. Και δεν είμπορείτε να φαντασθήτε την αγανάκτησίν μου, όταν βλέπω Ρωσικά έργα, μεταφραζόμενα εις την γλώσσάν μας όχι εκ του Ρωσσικού άλλ' εκ μεταφράσεων ξένων. Νομίζω, ότι μου κλέπτουν τούς θησαυρούς μου. Μερικοί ξένοι μεταφράζουν τόσο επίπολάως.

ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Σ. Πολύ προσεχώς, ή «Ήχώ» θα δημοσιεύση τον «Μανδύαν» του Γόγολ, κατά μετάφρασιν του πολυτίμου ήμων συνεργάτου κ. Αγαθοκλέους Κωνσταντινίδου. Ο κ. Κωνσταντινίδης, ύπηρεζε δι' ήμάς, ότι ό κόμης Ευγένιος Βογκιέ διχ' τούς Γάλλους.

Μας έγνώρισε την Ρωσικήν φιλολογίαν και μας την έγνώρισε με όλην την χάριν του πρωτοτύπου. Ίδική του μετάφρασις είνε και τό «κράτος του ζόφου» του Τολστόι.

ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ

(Σουηδικόν διήγημα).

Μετέβαινα να διέλθω ήμέρας τινάς εις τής πεθεράς μου εις Βρυξέλλας. Εις την σιδηροδρομικήν άμαζαν, εις την όποιαν εισήλθον ύπηρελον ήδη δύο όδοιπόροι. Έκάθησα εις μίαν γωνίαν άπέναντί των. Θά ήσαν κατά πάσαν πιθανότητα νέον ζεύγος.

Δεν ήσαν άδελφή και άδελφός, διότι δεν είχαν την παραμικράν όμοιότητά.

Ο κύριος, άνθρωπος πολύ κομψός και διακεκριμένος· φυσιογνωμία πολύ έξυπνος· μάλλον μελαχροινός παρά ξανθός· ξένος έξάπαντος. Η κυρία, είκοσι πέντε έτών, πολύ ξανθή, πολύ λευκή, με μεγάλα γαλανά μάτια, τα όποια συχνά έσκέπαζαν ολόχρυσες βλεφαρίδες προσθέτουσαι πυρόχρουν σκιάν εις την άξιολάτρευτον λευκήν επιδερμίδα της. Είχε βγάλει τό μεγάλο της καπέλλο και έτύλιξε την κεφαλήν και τον λαιμόν της με λειριόχρουν γάλι θαυμασίως συνδυαζόμενον με την νεανικήν της δροσερότητά. Η ξετυναγμένη κορμοστασιά της, αι άρμονικα κινήσεις των βραχιόνων της, με ένθύμιζαν άγλαμα τής Άρτέμιδος, τό όποιον είχα ιδεί εις Ρώμην.

Ενώ διάβαζα την εφημερίδα μου, ήννόησα ότι και αυτοί με παρατηρούν. Ο κύριος, είπεν εις την συνοδοιπόρον του :

— Είναι κομψή ή συνοδοιπόρος μας. Άληθινά Παρισιάνα. Τί κρίμα να έχη τόσο μεγάλο στόμα.

Ωμίλει σουηδικά· την μητρικήν μου γλώσσαν. Νυμφευθείσα γάλλον κάτοικον των Παρισίων σπανιώτατα έβλεπα συμπατριώτας μου. Εύθως έσκέφθην να τούς είδοποιήσω ότι έννοώ σουηδικά, αλλά ή έλαφρότης με την όποιαν έξεφράσθησαν μ' έστενοχώρει, και έσκέφθην ότι θα κάμω καλλίτερα να περιμένο εύνοϊκώτεραν περίστασιν.

Ενώ έκμην ιδιαιτέρως αυτός τής σκέψεις, εκείνη με την μελωδικήν της φωνήν άπήντησεν :

— Ναι, είναι κομψή και έπειτα έχει εύμορφο πόδι, διχ' να δικαιοσύνη άνευφοβόλως την γαλλικήν παροιμίαν. Κάθε άσχημη γυναίκα, έχει πάντα χέρι λεπτό και κομψό πόδι.

— Εύτυχώς τα λέμε σουηδικά, εάν ή μικρούλα μας ήννεί, ήτο ικανή να σε βγάλη τα μάτια διχ' τό κακόηχο επίθετο.

Έννοείται ότι με ήτο άδύνατον πλέον να τούς είδοποιήσω. Τό μόνον που έπρεπε να κάμω, ήτο να μην άκούω άποφασιστικά έθυσίσθην εις την άνάγνωσιν τής εφημερίδος μου. Άλλά μετ' μίαν στιγμήν, ήννόησα ότι με ήτον άδύνατον να μην άσχολούμαι με αυτούς τούς άγνώστους.

Χωρίς να τό θέλω κατεγινόμην με αυτούς.

Τί σχέσιν να είχαν άναμεταξύ των ; Η διακριτικώς συνεσταλμένη στάσις τής γυναικός, είχε κάτι τό

στενοχωρημένον καὶ μάλιστα ἀπεκάλυπτεν ἐνδύμυχον πάλιν. Δὲν ἦτο στάσις συζύγου πρὸς τὸν σύζυγόν της· πολὺ ὀλιγώτερον ἀδελφῆς πρὸς ἀδελφόν.

Ἐκεῖνος εἶχεν ὑπερβολικὴν ἀδρότητα εἰς τὰς περιποιήσεις του· ἐκεῖνη ἐφκίνετο φοβουμένη μὴ τὸν ἐνθαρρύνῃ. Ἦσαν μαλλὸν ἐρασταί... ἀλλὰ ἐρασταὶ πρὸ τῆς ἐξομολογήσεως...

Ἐκεῖνη ἐβλεπε ἀπὸ τὴν θυρίδα τὴν φεύγουσαν τοπογραφίαν, ἀλλὰ δὲν ἐπρόσεχε διόλου· ἦτο μελαγχολικὴ καὶ βυθισμένη εἰς σκέψεις, ἐνῶ ὁ σύντροφός της τὴν κατέτρογε μὲ τὸ βλέμμα.

— Πόσον ὁμοιάζεις μὲ τὴν ἀδελφήν σου! εἶπεν ἐπὶ τέλους. Τί παρὰδοξος ὁμοιότης καὶ ταυτοχρόνως πόση ἀνομοιότης μεταξύ σας...

— Ὁμοιότης; διαφορά; ἀπήντησεν ἀποσπασμένη ἀπὸ τοὺς λογισμούς της καὶ ὥς νὰ ἐξύπνα ἀπὸ ὄνειρον.

— Τὰ χαρακτηριστικὰ σας εἶναι ὅμοια ἢ ἐκφρασις μόνον εἶναι ὅλως διόλου διάφορος; καὶ ἡ διαφορά αὕτη γίνεται καταφανὴς ὅταν μὲ ὁμιλεῖς ὅταν μὲ βλέπεις... πρῶγμα τὸ ὅποιον, —χωρὶς νὰ σὲ ἐπιπλήξω, —δὲν τὸ ἔκαμες ἀκόμη σήμερα.

Ἀπήντησε, μὲ περισσotέραν σοβαρότητα ἀπὸ ὅτι ἐφαίνετο νὰ ἤξιζεν αὕτη ἡ ἀστείότης:

— Θὰ ἦτο ὀλίγον φυσικὸν τὸ βλέμμα τῆς γυναικαδελφῆς, νὰ ἦτο τὸ αὐτὸ μὲ τὸ βλέμμα τῆς συζύγου ὁμιλοῦσας πρὸς τὸν σύζυγόν της.

— Βέβαια θὰ ἦτο πολὺ ἀπατητικόν, εἶπεν ἐκεῖνος, κάπως ῥεμβώδης, —ἀλλὰ εἶναι κατ'ἄλλο—δὲν ξέρω...

— Εἰς τὰς ἀρχάς, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας εὑρίσκεις ὅτι ὁμοιάζω τόσον μὲ τὴν ἀδελφήν μου! ἐγὼ τὸ ἠρνούμην διότι, εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς Ἄννας δὲν εὑρίσκα καμμίαν τοιαύτην ὁμοιότητα· νὰ μὲν ἔχω ἐξῆ ἔτη νὰ τὴν ἰδῶ...

— Ἦδη ἔξη ἔτη!... ἀνεχώρησες διὰ τὰ ξένα πρὶν ἀκόμη ἀρραβωνισθῶ μὲ τὴν Ἄνναν.

— Καὶ δὲν ἐπέστρεψα πλέον εἰς Σουηδίαν... οὔτε διὰ τοὺς γάμους σας. Δὲν ἔπρεπε νὰ διακόψω τὰς σπουδὰς μου, αἱ ὅποιαι εἶχαν ἀρχίσει ἤδη νὰ γίνωνται σοβαραί.

— Ἀλλὰ τώρα, αἱ σπουδαὶ σου ἐτελείωσαν, καὶ λαμπρῶς τολμῶ νὰ προσθέσω· τὰ διπλώματά σου σ' ἐξασφαλίζουν παντοῦ τὴν περιωπὴν τῆς ὁποίας εἶσαι ἀνταξία. Δικαιοῦσαι νὰ ἀπαυθῆς δι' ὀλίγον καιρὸν καὶ θὰ ἔλθῃς σὲ μᾶς, πλησίον τῆς Ἄννας καὶ τῶν ἀνεψιῶν σου.

— Ἄ! πόσον εἶναι ὠραία καὶ πόσον τὰ ἀγαπῶ, τὰ φίλτατα! εἶπε συγκινημένη ἡ νεαρὰ γυνὴ καὶ παρστήρει μ' ἔρωτα μικρὸν μετὰλλιον ἀνηρτημένον μὲ χρυσὴν μακρὰν ἀλυσσον ἀπὸ τὸν λαιμόν της.

— Ἐβόλες ἐκεῖ τὴν φωτογραφίαν πού σ' ἔδωσαν τίς ἄλλες;

— Ναι... πόσον ὁ Ἀρολδ σὲ ὁμοιάζει· καὶ ὁ Κάρολος μὲ ποῖον ἄλλον ὁμοιάζει ἢν ὄχι μὲ μόνον σέ.

Ἐκεῖνη ἀπήντησε ζωηρῶς:

— Ὁ Κάρολος εἶναι ἡ ζῶσα εἰκὼν τῆς μητρὸς του, τῆς συζύγου σου.

— Καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἤθελα νὰ εἰπῶ, εἶπε μὲ ἀμηχανίαν... θὰ γνωρίσης καὶ πάλιν τὴν Ἄνναν τὴν ὁποίαν ἄφησες δεκά ὀκτὼ ἔτων· θὰ γνωρίσης καλλιτέρα αὐτὸν τὸν ἐξ ἀδελφῆς γαμβρόν σου τὸν ὁποῖον διὰ πρῶτην φορὰν εἶδες εἰς Παρισίους πρὸ ἐξ ἑβδομηθῶν. Θὰ ἰδῇς τί ὠραία ὄλ' ἀποκατασταθῇς εἰς τὴν Σουηδίαν μας· θὰ ἔχῃς μίαν καθηγητικὴν ἐδρὰν εἰς Στοκχόλμην καὶ σὲ ὑπόσχομαι ὅσας παραδόσεις θέλεις εἰς τὸν καλλιτέρον κόσμον.

— Πρέπει νὰ κατορθώσω νὰ δημιουργήσω εἰς τὸν ἐκυτόν μου θέσιν ἀξιοπρεπῶς ἀνεξάρτητον, εἶπε μετὰ σταθερότητος.

— Ἀνεξάρτητον! ἀλλὰ εἶσαι ἀνεξάρτητος ἤδη καὶ μάλιστα κάπως μὲ τὸ παρπάνω, κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην, παρστήρησε μὲ ὕψος τρυφερῶς ἐπιπληκτικόν... ἀπὸ ἀνεξαρτησίαν βεβαίως ἐπέμεινε νὰ πάρῃς μόνη τὸ εἰσιτηρίον σου καὶ νὰ παρὰδώσῃς ἰδιαιτέρως τὰς ἀποσκευὰς σου. Τὸ ἔκαμες διὰ νὰ μὲ ἀπαλλάξῃς ἀπὸ τὸν κόπον, ἢ διὰ νὰ μὴ μὲ ἀφήσῃς νὰ πληρώσω ἀντὶ σοῦ;

— Ποιὸς ξέρει;... ἐψήφισες μὲ ταπεινὴν φωνήν.

Ὁ γαμβρός της δὲν τὴν ἤκουσε, παρὰσφύμενος ἀπὸ τὰ ἀβρά αὐτοῦ σχέδια.

— Ὅταν θὰ κατοικῇς μαζί μ' ἐμὲ, ἐπανελάθε μὲ οἶστρον, διότι μ' ὅλην τὴν θέσιν σου ὡς καθηγητοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ, θὰ ζήσωμεν μαζί... ἀλλὰ θὰ τὰ ξαναποῦμε αὐτὰ ἀργότερον, ἐπανελάθε, διακρίνας ἐν τῷ μεταξύ τὸ ψυχρὸν ὕψος τῆς γυναικαδελφῆς του.

— Δὲν θὰ θελήσω ποτὲ νὰ ζῶ τοιοῦτοτρόπως εἰς βάρους σας, φίλε μου, ἤξεύρω νὰ ἐξοικονομοῦμαι, τὸ κατορθῶν καὶ εἶμαι συνεθισμένη.

— Ἀλλοίμονον! τὸ ξεύρω καὶ μὲ τὸ παρπάνω μὲ τὸ ἀπέδειξες τραντάτα ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα πού ἐζήτησμεν μαζί!... εἶσαι βέβαια ἡ πλέον ὑπερήφανος ἡ πλέον ἀξιοπρεπὴς γυνή· ἀλλὰ καὶ πόσον σταθερὰ καὶ ἀκλόνητος εἰς τὴν θέλησίν της ἀπαξιοῦσα νὰ στηριχθῇ ἐπὶ ὁποιοῦδήποτε...

Ὅχι ἦσαν, ἐξηκολούθησε μὲ κάποιαν εὐχαρίστησιν, ἰδοὺ μας καὶ τοὺς δυο, ἐπανερχομένους· εἴμεθα εἰς τὸν πρῶτον σταθμόν τοῦ μεγάλου τούτου πρὸς τὸν τόπον μας ταξειδίου, πρὸς τὴν φιλτάτην μας πατρίδα.

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἐστάθμευσε εἰς Κομπιέν.

— Ἄν τοῦλάχιστον ἐπανελάθε ζωηρῶς μ' ἐπέτρεπες νὰ εἶμαι πρὸς σέ τοιοῦτος συνταξιδιώτης ὅπως ἡ Ἄννα ἐπεθύμει νὰ εἶνε· μὲ τὸ ἐσύστησεν ἀκόμη καὶ μὲ τὴν τελευταίαν της ἐπιστολήν. Θέλεις νὰ τὴν διαβάσωμεν;

(Ἀκολουθεῖ).

RUST ROEST

